

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-898/17-E

Název	Základní škola Sezemice, okres Pardubice
Sídlo	Jiráskova 664, 533 04 Sezemice
E-mail	jiri.brezina@zssezemice.cz
IČ	60156953
Identifikátor	600096238
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Březina
Zřizovatel	město Sezemice
Místo inspekční činnosti	Jiráskova 664, 533 04 Sezemice
Termín inspekční činnosti	30. 10. – 2. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Základní škola Sezemice, okres Pardubice (dále „škola“) poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. V době inspekční činnosti se v osmnácti třídách vzdělávalo 469 žáků, z nichž bylo evidováno 39 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Podle individuálního vzdělávacího plánu se vzdělávají dva žáci.

Počet žáků se v posledních letech stále navyšuje, kapacita školy je nyní využita z necelých 94 %. Zřizovatel pravidelně uděluje výjimku z nejvyššího počtu žáků ve třídě. Do školy dojíždí téměř polovina žáků z více než dvaceti okolních obcí. Výuka je realizována podle všeobecně zaměřeného *Školního vzdělávacího programu Škola pro život 4* s poslední aktualizací k 1. 9. 2017.

Od 1. 9. 2015 byl navýšen povolený počet žáků ve školní družině na 140, a to zejména z důvodu zvyšujícího se počtu žáků prvního stupně a výrazného zájmu o školské služby ze strany zákonných zástupců. Kapacita školní družiny s pěti odděleními byla naplněna na 100 %, zapsáni byli zejména žáci z nejnižších ročníků. Činnost probíhá podle *Školního vzdělávacího programu školní družiny*.

Stravování pro žáky je zajišťováno ve školní jídelně, která je součástí objektu školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy uplatňuje demokratický styl řízení, jeho snahou je vytváření zdravého školního klimatu, zejména za přispění kvalitních materiálních podmínek. Organizační struktura, delegování pravomocí vedoucích pracovníků a specializovaných činností je promyšlené. Aktuální koncepce rozvoje školy stanovuje několik oblastí s dílčími cíli, které vedou ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu. Jejich realizace je dále rozpracována v jednotlivých strategických dokumentech školy. Pozitivní výsledky škola zaznamenává v cílech zaměřených např. na rozvoj čtenářské gramotnosti, materiální vybavení, spolupráci s vnějšími partnery, rozšíření služeb školního poradenského pracoviště. Naopak nedostatky v důslednosti vedení školy v kontrolní činnosti a metodickém vedení předmětových komisí se projeví v oblasti vyučovacího procesu. Vzdělávací obsah, který stanovil *Školní vzdělávací program Škola pro život 4* v zeměpise pro 6. ročník, nebyl v plném rozsahu ve školním roce 2016/2017 zařazen do výuky, část byla přesunuta do 7. ročníku, např. učivo o Jižní a Střední Americe. Tuto skutečnost neprojednala pedagogická rada, nebyla zaznamenána v zápisech příslušné předmětové komise či uvedena v jiné dokumentaci. Školní vzdělávací program je zpracován v souladu s aktuální verzí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Odborně kvalifikovaný pedagogický sbor tvoří 27 učitelů včetně ředitele školy, dále dva asistenti pedagoga a pět vychovatelek školní družiny. Jeden učitel z celkového počtu si doplňuje vzdělání ke splnění odborné kvalifikace, ředitel školy vyvinul snahu získat pracovníka s odbornou kvalifikací. Školní poradenské pracoviště se od minulé inspekční činnosti rozšířilo o služby školní psycholožky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je uskutečňováno především podle zájmů jednotlivých pedagogů. Vedení školy usiluje o realizaci školení pro celý pedagogický sbor, např. zaměřených na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola hospodaří s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, z rozvojových programů, projektů a od zřizovatele. Dalším zdrojem financí je hospodářská činnost (vaření obědů pro cizí strážníky, pronájem tělocvičen, posilovny a hřiště). Ředitel školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání. Za významné spolupráce se zřizovatelem a využití dotačních programů dochází k jejich stálému zkvalitňování. V posledním období došlo k renovaci některých prostor, byla vybudována venkovní učebna a relaxační hřiště, důraz je kladen i na zvyšování úrovně zázemí pro pedagogy.

Pro zájmovou činnost školní družiny jsou motivačně upraveny a podnětně vybaveny čtyři herny, které mají přímý vstup do školní zahrady. Další oddělení bylo z prostorových důvodů zřízeno v kmenové třídě a je tedy zařízeno běžným žákovským školním nábytkem, který

bez úprav neposkytuje téměř žádný volný prostor pro rozvoj herních činností a relaxačních aktivit.

Prostřednictvím školního parlamentu se žáci podílejí na dění ve škole (pro třídy na prvním stupni organizují Dětský den aj.), učí se zodpovědnosti za svěřené úkoly (např. v rámci projektu *Ovoce a zelenina do škol, Mléko do škol* sami rozdělují produkty do tříd na druhém stupni). Pro řešení vzniklých záležitostí upřednostňují přímé kontaktování ředitele školy před možností využití schránky důvěry.

Škola věnuje dostatečnou pozornost podmínkám pro fyzické i psychické zdraví žáků, pravidelně vyhodnocuje rizika a přijímá opatření. Většina školních úrazů byla způsobena motorickou neobratností žáků zejména při sportovních aktivitách. Prostředí školy, čistota a estetická úprava vnitřních prostor napomáhají pozitivnímu klimatu školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání na obou stupních pozitivně ovlivňovala přátelská a příjemná atmosféra. Vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly založené na důvěře a přirozeném respektu. Ve většině případů byly hospitované hodiny promyšlené, podporovaly aktivitu žáků, pouze v několika případech byla skladba činností založena na dominanci pedagoga. Kvalitu výuky zvyšovalo motivační propojení probíraného učiva se situacemi každodenního života a uplatňování mezipředmětových vztahů. Pro naplnění cílů, zpravidla stanovených jako téma hodiny, byla volena zejména frontální forma výuky a z didaktických metod řízený rozhovor a práce s textem. Každou hodinu doplnilo v různém časovém rozsahu řešení problémů ve dvojicích či skupinách, samostatná práce. Pozitivním zjištěním tak oproti předešlé inspekci bylo mnohem častější užití forem a metod aktivního učení. Využití didaktické techniky obohatilo výuku jen v několika hodinách. Diferenciace a individualizace učiva, naplňování obsahu individuálních vzdělávacích plánů či plánů pedagogické podpory bylo patrné jen ojediněle. Různě četná zpětná vazba, reagující na okamžité výkony žáků v průběhu hodiny, byla méně využitelná k posílení motivace k dalšímu učení. Přirozenou součástí vzdělávacího procesu se ve většině tříd doposud nestalo sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení. V závěru hodin se v některých případech objevovalo shrnutí učiva, do kterého byli účinně zapojováni žáci. Pokud nebylo opomenuto celkové zhodnocení práce, prováděli jej nejčastěji učitelé.

Sledované hodiny na prvním stupni byly ze strany pedagogů kvalitně připravené, pro žáky pestré a zajímavé. Výuka anglického jazyka v 1. a 2. ročníku byla rozmanitá z hlediska zařazených hravých metod, které cíleně rozvíjely řečové dovednosti žáků, ve 3. ročníku byla oproti minulé inspekční činnosti vedena v souladu s obsahem *Školního vzdělávacího programu Škola pro život 4*, dobře podporovala rozvoj cizojazyčných komunikativních dovedností. Frontální opakování a následné upevnění učiva v anglickém jazyce ve 4. ročníku bylo pro žáky přínosné. Ve skupinách s chutí a zájmem rozvíjeli mluvený projev, upevňovali slovní zásobu a procvičovali základní ustálená spojení. Pro závěrečnou prezentaci byl však vymezen malý časový úsek, a tak některé skupiny nemohly ukázat, jak dané téma zvládly. V hodinách českého jazyka a vlastivědy se účelně střídaly různé metody a formy práce, které u žáků smysluplně rozvíjely klíčové kompetence. Kooperativní činnosti posilovaly u žáků dovednost spolupráce, komunikace a dodržování pravidel. Prostřednictvím zajímavě zaměřené motivace v hodině přírodovědy žáci sami objevovali téma a cíl hodiny, na základě dosavadních znalostí společně vyvozovali nové učivo. Vedení hodiny matematiky 5. ročníku frontálním způsobem didakticky odpovídalo spíše starším žákům. Převaha činností

zaměřených na procvičování pamětného počítání a na převody několika fyzikálních jednotek bylo pro žáky stereotypní.

Vyučovací hodiny na druhém stupni měly rozdílnou úroveň. Příkladná činnostní výuka fyziky se vyznačovala promyšleným stanovením vzdělávacích cílů, účinnou prací s chybou a četným formulováním vlastních názorů a hypotéz žáky. Přínosem pro posilování a rozvoj komunikativních dovedností v hodině ruského jazyka bylo cizojazyčné vedení hodiny učitelem. Pro zapojení všech žáků do výuky byla využita skupinová, párová či samostatná práce s využitím názorných pomůcek. Zařazené výukové metody, názorná demonstrace hornin, včetně filmové ukázky, umožňovaly v přírodopise upevnění učiva a jeho propojení s reálnými situacemi. Naopak málo efektivní bylo zařazení společného opakování probraného zeměpisného učiva písemnou formou, které nebylo v hodině dokončeno a bylo přesunuto na domácí přípravu. Probírané téma ve výchově k občanství jen částečně směřovalo k formování dovedností a postojů důležitých pro mezilidské vztahy. Práce skupin zaměřená na rozhodování o investování finančních prostředků byla jen okrajově zhodnocena učitelkou přesto, že se nabízel prostor pro žákovskou diskuzi a vysvětlení důvodu volby. Výuka tělesné výchovy byla didakticky promyšlená a velmi přínosná pro rozvoj pohybových dovedností a tělesné zdatnosti žáků. Ti k nabízeným pohybovým aktivitám přistupovali s chutí a zájmem. Vyučující dbali na správné provedení cviků, cíleně delegovali předvedení některých z nich samotnými žáky.

Asistentky pedagoga střídaly ve výuce činnosti s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a ostatními žáky ve třídě, a to formou dovysvětlování nové látky, procvičování učiva, navracení pozornosti, napomáhaly se zápisy a přípravou pomůcek. Školní asistentka poskytuje zejména podporu učitelům při administrativní činnosti.

Vzdělávání je podpořeno smysluplnou realizací třídních i celoškolních projektů zaměřených na zdravý životní styl, ekologickou výchovu, rozvoj funkčních gramotností, apod. V rámci environmentální výchovy škola promyšleně rozvíjí hodnoty a postoje osobnosti žáků. Realizuje jednotlivé akce, celodenní i vícedenní mimoškolní pobyty s promyšleným programem.

Nabídka aktivit školní družiny je pestrá a účelně přispívá k všestrannému rozvoji žáka. Zaměřuje se mj. na zdravý způsob života, v co největší míře na pohybové aktivity a také na pobyt žáků mimo učebny. V rámci tzv. tvořivých dílen je podporována a rozvíjena manuální zručnost žáků. Vychovatelky zaujímaly k žákům vstřícný přístup a partnerskou komunikací rozvíjely pozitivní mezilidské vztahy, které vytvářely pro zájmové vzdělávání přátelskou atmosféru.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání jsou průběžně monitorovány a ověřovány pedagogy, ke zjišťování pokroku žáků v jednotlivých předmětech nejčastěji využívají písemného zkoušení. Testy jsou méně vhodně zaměřené zejména na pamětní učení, bez využití různé obtížnosti a podpory doplňujících informačních zdrojů. K jejich hodnocení učitelé užívají klasifikační stupně. V menší míře si zaznamenávají některé údaje ze svého pedagogického pozorování (aktivita, plnění úkolů atd.). Získané poznatky však zatím neslouží k plánování individuálně zaměřené vzdělávací nabídky a pedagogické podpory.

Pravidelně čtvrtletně jsou vyhodnocovány výsledky vzdělávání na úrovni tříd. Celkové hodnocení na vysvědčení ukazuje poměrně velmi dobrou úroveň žákovských vědomostí a dovedností na prvním stupni. V posledním uzavřeném klasifikačním období (2. pololetí

školního roku 2016/2017) 79 % žáků prospělo s vyznamenáním, což koresponduje se zaznamenanou úrovní výuky. Po přechodu žáků z prvního na druhý stupeň dochází k výraznějšímu zhoršení prospěchu (s vyznamenáním prospělo jen 31 % žáků). V některých třídách v předmětech matematika, zeměpis a přírodopis se klasifikace jevila jako méně motivující, dostatečný (a nedostatečný) prospěch v nich dosahoval jedné čtvrtiny až jedné třetiny počtu žáků. Vedení školy se snaží na pedagogy, jejichž klasifikace opomíjí individuální možnosti žáků, postupně systematicky působit. Účinný preventivní program školní neúspěšnosti zatím není vypracován, jeho přípravě se aktuálně věnuje školní poradenský tým. Neprospělo celkem sedm žáků. Z protokolů opravných zkoušek byl zřejmý příliš velký rozsah písemných částí. Pozitivní bilance hodnocení chování (snižovaný stupeň 0,9 % žáků) odráží snahu školy o osvojení sociálních dovedností a morálních hodnot žáky.

Cennou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávacího procesu každoročně přináší externí komerční testy, jejichž výsledky dokládají velmi dobrou úroveň výkonů žáků tříd 5. a 9. ročníku. Vedení školy testy analyzuje a sleduje vývoj tříd i jednotlivců. Vypovídající je i úspěšnost žáků v soutěžích. Ti školu v loňském školním roce výborně reprezentovali například v soutěžích v anglickém a německém jazyce, v recitačních přehlídkách, v Pythagoriádě. V krajském kole zeměpisné olympiády obsadil žák 9. ročníku vynikající 2. místo, svoji všestrannost potvrdil 1. místem na úrovni okresu v olympiádě v českém jazyce. Žáci jsou aktivní i ve sportovních soutěžích, daří se jim zejména ve florbale, basketbale a orientačním běhu, které trénují ve školních kroužcích.

Výchovná poradkyně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jejich dokumentaci vede přehledně, dílčí nedostatky v písemných záznamech byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. V úpravě podmínek a realizaci podpůrných opatření chybí důslednější spolupráce s vyučujícími včetně kontroly využívání ve vzdělávacím procesu. Výchovná poradkyně svědomitě zajišťuje oblast kariérového poradenství. Kromě např. exkurzí a besed provádí se žáky skupinová i individuální šetření k volbě povolání, poskytuje konzultace také zákonným zástupcům.

Prevenici rizikového chování je věnována dostatečná pozornost. Metodická prevence koordinuje danou oblast prostřednictvím naplňování plánu primární prevence, který obsahuje dané náležitosti včetně stanovení postupů řešení projevů rizikového chování, postupů pro minimalizaci šikany a práci s žáky s poruchou autistického spektra. Ve škole se podílí na realizaci akcí, přednášek, pobytů, projektů, adaptačních kurzů. Aktuální informace s pedagogy projednává na poradách, sdílí je elektronicky. Projevy rizikového chování jsou ve škole zachyceny často v počátku a jsou ihned řešeny na pedagogických radách, individuálních schůzkách se zákonnými zástupci. Nejčastěji jsou opatření přijímána v případech ničení školního majetku žáky.

Školní psychologka se v současné době seznamuje s prostředím školy, personálem a žáky. Navštěvuje jednotlivé třídy, kde informuje žáky s funkcí školního psychologa, poskytuje odborné poradenství pedagogům.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému zvýšení počtu žáků, v souvislosti s tím byla navýšena kapacita školní družiny,

- proběhla částečná rekonstrukce objektu školy včetně vybudování venkovní učebny a relaxačního hřiště, postupně je modernizováno vybavení vnitřních prostor školy,
- zvýšila se úroveň vzdělávacího procesu, a to v souvislosti s častějším zařazováním aktivizačních a tvořivých forem a metod výuky.

Silné stránky

- příjemné a estetické prostředí školy s důrazem na kvalitní zázemí pro pedagogy,
- velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem,
- snaha většiny pedagogů o zvyšování kvality vzdělávacího procesu (zařazování aktivizačních a tvořivých metod do výuky, zavádění různých systémů sebehodnocení do výuky na prvním stupni).

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- aplikace metod a forem práce pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami do výuky,
- diferenciaci a individualizaci učiva,
- zázemí pro jedno oddělení školní družiny umístěné v kmenové třídě,
- málo účinný kontrolní systém zejména v oblasti naplňování vzdělávacího obsahu *Školního vzdělávacího programu Škola pro život 4*.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- více uplatňovat vzájemnou podporu pracovníků školního poradenského pracoviště, popř. delegování vybraných okruhů na další pracovníky,
- účinněji diferenciovat a individualizovat výuku žáků s potřebou podpůrných opatření,
- ve větší míře zapojit pedagogy do individuálních vzdělávacích akcí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Sezemice, okres Pardubice, čj.: 2483/2014, ze dne 3. 6. 2014, s účinností od 1. 9. 2014
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 16770/2015 OŠK, ze dne 22. 4. 2015
3. Jmenování do funkce ředitele Základní školy Sezemice, okres Pardubice, čj.: 6278/2005, ze dne 20. 12. 2005
4. Potvrzení o pokračování ředitele školy ve funkci ze dne 9. 5. 2013
5. Výpis usnesení rady města ze schůze Rady města Sezemice o povolení výjimky z nejvyššího počtu žáků ve třídě 7. ročníku pro školní rok 2017/2018, usnesení č. R/121/16/2017 ze dne 12. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program Základní školy Sezemice Škola pro život 4 platný od 1. 9. 2017
7. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2015-2020 ze dne 30. 9. 2015
8. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí a žáků pro školní rok 2017/2018
9. Rozhodnutí ředitele ve správním řízení, školní roky 2016/2017, 2017/2018
10. Vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2016
11. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2017
12. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, zápisní lístky, školní roky 2016/2017, 2017/2018
13. Evidence žáků-školní matrika, školní roky 2016/2017, 2017/2018
14. Třídní knihy, školní roky 2016/2017, 2017/2018
15. Rozvrh hodin jednotlivých tříd a učitelů, školní rok 2017/2018
16. Školní řád s platností od 1. 9. 2013
17. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní roky 2016/2017, 2017/2018
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017
19. Výběr dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2017/2018
20. Školní preventivní program, školní rok 2017/2018
21. Zápisy z jednání předmětových komisí, školní roky 2016/2017, 2017/2018
22. Personální dokumentace pedagogických zaměstnanců školy – k datu inspekční činnosti
23. Plán DVPP pro školní rok 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka

Mgr. Petra Chaloupková v. r.

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Mgr. Olga Příhodová v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovnice

Bc. Dagmar Masopustová v. r.

V Pardubicích 24. 11. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jiří Březina, ředitel školy

Mgr. Jiří Březina v. r.

V Sezemicích 30. 11. 2017